

Spór o ocenę Polski za rządów Prawa i Sprawiedliwości

Warszawa, wrzesień 2007 r.

Sondaż TNS OBOP, przeprowadzony na początku sierpnia 2007 r. ujawnił, że:

- Prawie połowa (47%) badanych dostrzega wyraźny spadek bezrobocia w ostatnich latach, za rządów PiS i koalicjantów
- Pod każdym innym badanym względem - rozmiar biedy i korupcji, respektowanie demokracji i sprawiedliwości, ludzi uważających, że jest gorzej jest przynajmniej dwa razy tyle co uważających, że jest lepiej.
- 80% badanych ocenia, że za rządów PiS i koalicjantów przybyło kłótni w życiu publicznym.
- 43% badanych zgadza się i prawie tyle samo (41%) nie zgadza się z poglądem, że obecnie w Polsce demokracja jest zagrożona.
- 33% badanych uważa, że premier Kaczyński ma tyle władzy ile powinien, 46% - że ma jej za dużo, a 8%, że za mało.

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła: TNS OBOP

W piątek 7 września kilka milionów widzów mogło zobaczyć w debacie nad samorozwiązaniem Sejmu, jak skrajnie odmiennie elity polityczne, politycy rządzącego Prawa i Sprawiedliwości z jednej strony i politycy opozycyjnej Platformy Obywatelskiej i Sojuszu Lewicy Demokratycznej z drugiej, oceniają (przynajmniej na pokaz) dwuletnie rządy PiS i jego koalicjantów. Spór o ocenę rządów PiS przeniósł się na weekend, pierwszy weekend kampanii wyborczej. „Ostatnie dwa lata to był kit” (Gazeta Wyborcza, 10.10.07) – mówił na konwencji LiD b. prezydent Aleksander Kwaśniewski. Na konwencji PiS odpowiedział mu premier Jarosław Kaczyński, mówiąc, że „Polska jest lepsza niż dwa lata temu, nie zmieni tego wściekła kampania antykacyzmu ...” (Rzeczpospolita, 10.10.07). Sondaż¹ przeprowadzony przez TNS OBOP w dniach 2-6 sierpnia, na miesiąc przed samorozwiązaniem Sejmu pokazuje, jak okres rządów PiS ocenia masowa opinia publiczna.

LEPIEJ CZY GORZEJ

Badanych zapytano, czy „obecnie, za rządów Prawa i Sprawiedliwości i jego koalicjantów, w Polsce jest więcej czy mniej niż było przedtem: biedy, bezrobocia, demokracji, kłótni w życiu publicznym, korupcji i sprawiedliwości”. Odpowiedzi podano w tabeli.

Dane w proc.

Czy obecnie, za rządów Prawa i Sprawiedliwości i jego koalicjantów, w Polsce jest więcej czy mniej niż było przedtem:	więcej	tyle samo	mniej	trudno powiedzieć
Bieda	29	50	14	7
Bezrobocia	17	30	47	6
Demokracji	11	46	29	14
Kłótni w życiu publicznym	80	14	3	3
Korupcji	37	39	16	8
Sprawiedliwości	16	40	33	11

¹ Sondaż zrealizowano w dniach 2-6 sierpnia 2007 r. na ogólnopolskiej, losowej, reprezentatywnej próbie 1005 mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat. Maksymalny statystyczny błąd pomiaru dla tej wielkości próby wynosi +/- 3,1%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

Zwrócono uwagę na następujące zjawiska:

1. Opinia publiczna (prawie połowa badanych) dostrzega wyraźny spadek bezrobocia w ostatnich latach, za rządów PiS i koalicjantów.
2. Pod każdym innym względem - rozmiarów biedy i korupcji, respektowania demokracji i sprawiedliwości ludzi uważających, że jest gorzej jest przynajmniej dwa razy tyle niż uważających, że jest lepiej.
3. Przygniatająca, i rzadko w badaniach opinii spotykana większość (80% respondentów) ocenia, że za rządów PiS i koalicjantów przybyło kłótni w życiu publicznym.

Zróznicowanie tych ocen pokazano w tab. niżej. Warto podkreślić jest przede wszystkim zróżnicowanie wedle preferencji partyjnych.

CZY OBECNIE, ZA RZĄDÓW PiS I JEGO KOALICJANTÓW, W POLSCE JEST WIĘCEJ CZY MNIEJ NIŻ BYŁO PRZEDTEM	biedy	bezrobocia	demokracji	kłótni w życiu publicznym	korupcji	sprawiedliwości
Ogółem	Różnica między odsetkami odp. „więcej” i „mniej”					
	+15	-30	-18	+77	+21	-17
Wykształcenie						
Podstawowe, gimn.	+21	-17	-10	+74	+20	-10
Zasadnicze zawodowe	+15	-41	-15	+83	+26	-15
Średnie	+19	-24	-26	+76	+27	-22
Licencjat, wyższe	+1	-45	-22	+75	+2	-13
Miejsce zamieszkania						
Wieś	+10	-32	-7	+77	+21	-12
M-to do 100 tys.	+12	-31	-23	+76	+24	-21
M-to 101-500 tys.	+22	-33	-21	+85	+22	-21
Miasto ponad 500	+22	-19	-26	+77	+15	-13
Samoocena sytuacji materialnej						
Dobra	+6	-32	-20	+78	+24	-18
Średnia	+12	-36	-17	+77	+17	-14
Zła	+38	-7	-18	+84	+32	-28
Aktualne preferencje wyborcze						
Lid	+40	-14	-41	+88	+16	-38
LPR	+25	+6	+37	+76	+5	+3
PO	+15	-32	-33	+83	+28	-26
PiS	-19	-74	+5	+75	-17	+41
Samoobrona RP	+9	-18	-19	+92	+46	-20

Zwolennicy PiS wyróżniają się swymi ocenami spośród ogółu badanych. Na wszystkich wymiarach, poza oczywistymi kłótniami w życiu publicznym przeważają wśród nich pozytywne oceny ostatnich dwóch lat, gdy Polska była pod rządami PiS i jego koalicjantów. Wśród zwolenników PO i LiD natomiast pod każdym względem, oprócz bezrobocia, przeważają negatywne oceny ostatnich dwóch lat. Sympatycy tych partii myślą więc podobnie, jak ich przywódcy. Sympatycy LPR i Samoobrony, koalicjantów PiS mieszczą się między elektoratem PiS a elektoratem PO i LiD. Pod pewnymi względami bliżsi są sympatykom PiS, a pod innymi – partii opozycyjnych. Także ich przywódcy w swoich ocenach publicznych próbują łączyć krytykę z aprobatą ostatniego okresu, chwalą więc to co przypisują sobie, a ganią to za co odpowiedzialnym czynią PiS.

CZY W POLSCE DEMOKRACJA JEST ZAGROŻONA?

Od kilku miesięcy wśród polityków i intelektualistów opozycyjnych podnoszą się głosy o zagrożeniu demokracji w Polsce pod rządami PiS. 30 lipca w „Gazecie Wyborczej” ukazał się artykuł Adama Michnika, ze stwierdzeniem, że „Polska jest państwem pełzającego zamachu stanu”. Artykuł ten spotkał się z ostrymi polemikami ze strony publicystów o innym spojrzeniu na Polskę 2007. W kilka dni potem TNS spytał „Czy zgadza się Pan(i) czy nie zgadza z poglądem, że obecnie w Polsce demokracja jest zagrożona?”. Oto odpowiedzi:

CZY ZGADZA SIĘ PAN(I) CZY NIE ZGADZA Z POGŁĄDEM, ŻE OBECNIE W POLSCE DEMOKRACJA JEST ZAGROŻONA?	
Zdecydowanie tak	12%
Raczej tak	31%
Raczej nie	33%
Zdecydowanie nie	8%
<i>Trudno powiedzieć</i>	16%

Ludzie, którzy mają w tej sprawie pogląd, dzielą się po połowie: 43% zgadza się z poglądem o zagrożeniu demokracji, zaś 41% się z nim nie zgadza. W wyniku tym mogą

znaleźć wsparcie obie strony sporu o stan demokracji w Polsce. Badaczowi wolno tylko zauważyć, że opinia masowa jest tak samo podzielona jak politycy i ich „literaccy przedstawiciele” oraz, że taka równowaga nie jest w demokracji stanem normalnym – a jest nim powszechne przekonanie, że demokracja nie jest zagrożona.

Obawy przed zagrożeniami demokracji dzielają szczególnie często ludzie z wykształceniem średnim i pomaturalnym (51%) i wyższym (49%) oraz mieszkańcy największych (ponad 500 tys.) miast (56%). Są one silnie powiązane z preferencjami partyjnymi. Wśród sympatyków PiS z opinią o zagrożeniu demokracji zgadza się tylko 21%, a 70% ją odrzuca (z czego jedna czwarta zdecydowanie). Na drugim krańcu znajdują się hipotetyczni wyborcy LiD: 74% zgadza się z opinią o zagrożeniu demokracji (z czego połowa zdecydowanie), a nie zgadza się z nią tylko 20%. Wśród zwolenników PO proporcja ta wynosi 55% do 39%. Zwolennicy LPR skłaniają się częściej do opinii o braku zagrożenia (54%) niż do opinii o zagrożeniu (37%) demokracji w Polsce, zwolennicy Samoobrony natomiast mają skłonność charakterystyczną raczej dla opozycji niż dla zwolenników partii współrządzącej (48% zgadza się z poglądem o zagrożeniu, a 33% się z nim nie zgadza).

Politycy i wpływowi publicyści, którzy mówią o zagrożeniach demokracji, lokują je w osobie premiera Jarosława Kaczyńskiego. Zapytano więc, czy zdaniem badanych „Premier Jarosław Kaczyński ma za dużo władzy, tyle ile powinien, czy za mało?”. Odpowiedzi podano w tabeli.

CZY PANA (I) ZDANIEM, PREMIER JAROSŁAW KACZYŃSKI MA ZA DUŻO WŁADZY, TYLE ILE POWINIEN, CZY ZA MAŁO?	
Za dużo	46%
Tyle ile powinien	33%
Za mało	8%
<i>Trudno powiedzieć</i>	13%

Prawie połowa badanych uważa, że Premier Kaczyński ma za dużo władzy, jedna trzecia, że ma jej tyle, ile powinien, ale są i tacy (8%), którzy uważają, że ma jej za mało. Zwracają uwagę wysoka akceptacja władzy Jarosława Kaczyńskiego przez zwolenników jego partii: aż 62% uważa, że ma on tyle władzy ile powinien, wprawdzie 17% sądzi, że za dużo, ale prawie tyle samo (15%) uważa, że za mało.

p22_1. Czy obecnie, za rządów Prawa i Sprawiedliwości i jego koalicjantów, w Polsce jest więcej czy mniej niż było przedtem biedy?						
		DANE W PROC.				LICZBA OSÓB
		więcej	tyle samo	mniej	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		29	50	14	7	1005
PŁEĆ	mężczyźni	27	48	17	8	480
	kobiety	31	51	12	7	525
WIEK	15-19 lat	15	57	12	16	87
	20-29 lat	20	61	12	7	201
	30-39 lat	30	47	15	9	165
	40-49 lat	28	52	16	4	167
	50-59 lat	41	39	15	5	176
	60 lat lub więcej	32	46	17	6	210
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	40	36	19	5	165
	zasadnicze zawodowe	31	45	16	8	274
	średnie i pomaturalne	31	52	12	5	319
	licencjat, wyższe	16	62	15	6	117
	jeszcze się uczy	15	60	12	14	127
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	27	49	17	7	377
	miasto do 100 tys.	27	51	15	7	327
	miasto 101-500 tys.	34	46	12	8	179
	miasto pow. 500 tys.	32	52	10	6	122
REGION	małopolski	18	56	20	6	174
	wschodni	24	58	12	5	117
	katowicki	33	47	9	12	149
	dolnośląski	46	42	7	6	96
	wielkopolski	40	36	16	8	115
	pomorski	24	52	20	3	147
	centralny	26	51	14	9	208
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	27	51	15	7	442
	nie pracuje zawodowo	30	49	14	7	562
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	18	55	22	5	56
	prywatni przedsiębiorcy	29	38	28	5	40
	pracownicy administracji i usług	31	57	6	6	137
	robotnicy	28	47	18	6	158
	rolnicy	23	52	11	14	51
	gospodynie domowe	34	44	15	8	44
	emeryci i renciści	35	44	15	5	278

	uczniowie i studenci	15	60	12	14	127
	bezrobotni	32	49	14	5	113
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	21	58	15	6	231
	średnia	28	48	16	8	627
	zła	44	45	6	5	143
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	27	49	16	7	511
	wierzący i niereg. praktykujący	29	50	14	7	357
	wierzący lecz niepraktykujący	31	50	13	6	100
	niewierzący	35	55	7	3	36
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	42	46	10	2	102
	centrolewicowe	26	57	14	3	92
	centroprawicowe	26	53	14	8	94
	prawicowe	19	55	21	5	236
	trudno powiedzieć	32	46	13	10	481
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	24	49	14	12	196
	raczej się nie interesuje	33	49	12	6	362
	raczej się interesuje	28	50	16	7	384
	bardzo się interesuje	23	56	20	1	64
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LiD	44	48	4	4	53
	LPR	47	22	22	10	18
	PO	29	50	14	7	186
	PiS	15	50	34	2	112
	Samobrona RP	28	46	19	7	35
	żadna	16	55	29		16
	inne	36	49	9	6	60
	nie głosujący, niezdecydowani	24	53	7	16	95

p22_2. Czy obecnie, za rządów Prawa i Sprawiedliwości i jego koalicjantów, w Polsce jest więcej czy mniej niż było przedtem bezrobocia?						
		DANE W PROC.				LICZBA OSÓB
		więcej	tyle samo	mniej	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		17	30	47	6	1004
PŁEĆ	mężczyźni	13	27	52	7	480
	kobiety	20	32	43	6	523
WIEK	15-19 lat	20	33	36	12	87
	20-29 lat	17	31	51	1	201
	30-39 lat	12	29	49	9	164
	40-49 lat	13	31	52	4	167

	50-59 lat	21	23	50	5	176
	60 lat lub więcej	17	33	40	10	209
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	22	32	39	6	164
	zasadnicze zawodowe	13	26	54	7	274
	średnie i pomaturalne	20	31	44	5	319
	licencjat, wyższe	9	31	54	6	117
	jeszcze się uczy	18	28	46	8	127
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	17	28	49	7	376
	miasto do 100 tys.	15	35	46	5	327
	miasto 101-500 tys.	19	23	52	6	179
	miasto pow. 500 tys.	19	33	38	10	122
REGION	małopolski	22	28	47	3	174
	wschodni	10	39	46	4	116
	katowicki	21	32	38	9	149
	dolnośląski	12	29	52	7	96
	wielkopolski	25	17	51	7	115
	pomorski	9	25	61	5	147
	centralny	16	35	40	9	208
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	14	30	49	6	441
	nie pracuje zawodowo	18	29	46	7	561
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	8	31	58	4	56
	prywatni przedsiębiorcy	4	21	74	1	40
	pracownicy administracji i usług	21	34	38	6	137
	robotnicy	16	27	52	6	157
	rolnicy	8	39	42	12	51
	gospodynie domowe	30	31	34	5	44
	emeryci i renciści	19	29	44	8	278
	uczniowie i studenci	18	28	46	8	127
	bezrobotni	13	29	55	3	113
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	17	27	49	7	231
	średnia	15	28	51	6	626
	zła	21	43	28	8	143
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	19	24	50	6	510
	wierzący i niereg. praktykujący	15	36	41	7	356
	wierzący lecz niepraktykujący	13	26	57	5	100
	niewierzący	7	51	37	4	36
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	19	30	42	9	102
	centrolewicowe	13	35	51	2	92
	centroprawicowe	13	33	49	5	94

	prawicowe	13	21	64	2	235
	trudno powiedzieć	19	32	39	9	480
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	18	33	40	9	195
	raczej się nie interesuje	16	32	47	6	362
	raczej się interesuje	17	28	50	5	383
	bardzo się interesuje	14	19	58	9	64
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LiD	20	34	34	12	53
	LPR	41	23	35	1	18
	PO	17	30	49	4	186
	PiS	6	10	80	4	111
	Samoobrona RP	13	52	31	4	35
	żadna	17	30	46	7	16
	inne	18	25	51	6	59
	nie głoszący, niezdecydowani	19	27	40	14	95

p22_3. Czy obecnie, za rządów Prawa i Sprawiedliwości i jego koalicjantów, w Polsce jest więcej czy mniej niż było przedtem demokracji?						
		DANE W PROC.				LICZBA OSÓB
		więcej	tyle samo	mniej	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		11	46	29	14	1002
PŁEĆ	mężczyźni	11	44	33	12	478
	kobiety	11	47	25	16	524
WIEK	15-19 lat	15	49	16	19	87
	20-29 lat	7	52	27	14	201
	30-39 lat	7	49	30	14	164
	40-49 lat	15	46	26	13	165
	50-59 lat	11	35	41	12	176
	60 lat lub więcej	14	45	26	15	210
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	13	48	23	15	165
	zasadnicze zawodowe	12	45	27	16	272
	średnie i pomaturalne	8	46	34	12	319
	licencjat, wyższe	12	45	34	9	117
	jeszcze się uczy	14	47	22	17	127
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	15	49	22	14	375
	miasto do 100 tys.	9	44	32	14	327
	miasto 101-500 tys.	11	43	32	15	179
	miasto pow. 500 tys.	7	47	33	13	122
REGION	małopolski	13	55	20	12	172
	wschodni	6	60	24	10	117
	katowicki	14	46	24	16	149

	dolnośląski	8	38	35	19	96
	wielkopolski	15	40	35	10	115
	pomorski	14	38	37	11	147
	centralny	8	43	29	19	208
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	11	44	32	13	439
	nie pracuje zawodowo	11	48	26	15	562
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	19	38	39	4	56
	prywatni przedsiębiorcy	24	31	27	18	38
	pracownicy administracji i usług	6	44	38	12	137
	robotnicy	11	43	32	13	157
	rolnicy	7	57	12	24	51
	gospodynie domowe	8	65	9	18	44
	emeryci i renciści	13	44	30	13	278
	uczniowie i studenci	14	47	22	17	127
	bezrobotni	5	52	29	14	113
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	11	47	31	10	231
	średnia	11	45	28	15	624
	zła	10	46	28	17	143
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	15	48	24	12	508
	wierzący i niereg. praktykujący	7	48	27	19	357
	wierzący lecz niepraktykujący	6	42	40	12	100
	niewierzący	9	10	80	1	36
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	11	41	38	9	102
	centrolewicowe	3	38	56	2	92
	centroprawicowe	11	54	27	8	94
	prawicowe	15	56	22	7	236
	trudno powiedzieć	11	42	25	22	478
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	12	44	24	20	195
	raczej się nie interesuje	10	46	29	16	362
	raczej się interesuje	11	48	30	11	382
	bardzo się interesuje	14	42	37	7	64
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LiD	5	29	46	20	53
	LPR	46	18	9	27	18
	PO	11	38	44	8	186
	PiS	19	61	14	6	111
	Samoobrona RP	16	42	35	6	35
	żadna	6	66	28		14
	inne	8	39	44	8	60

	nie głosujący, niezdecydowani	8	44	27	21	95
--	----------------------------------	---	----	----	----	----

p22_4. Czy obecnie, za rządów Prawa i Sprawiedliwości i jego koalicjantów, w Polsce jest więcej czy mniej niż było przedtem kłótni w życiu publicznym?						
		DANE W PROC.				LICZBA OSÓB
		więcej	tyle samo	mniej	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		80	14	3	3	1004
PŁEĆ	mężczyźni	82	13	2	3	480
	kobiety	79	15	3	3	524
WIEK	15-19 lat	77	13		10	87
	20-29 lat	79	15	6	1	201
	30-39 lat	84	11	1	4	165
	40-49 lat	87	10	0	3	167
	50-59 lat	80	15	3	3	175
	60 lat lub więcej	75	20	2	3	210
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	76	20	2	3	165
	zasadnicze zawodowe	84	12	1	3	274
	średnie i pomaturalne	79	15	3	3	319
	licencjat, wyższe	81	13	6	0	116
	jeszcze się uczy	80	12		8	127
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	80	14	3	3	377
	miasto do 100 tys.	78	16	2	4	326
	miasto 101-500 tys.	88	9	3	1	179
	miasto pow. 500 tys.	77	18	0	5	122
REGION	małopolski	71	23	4	2	174
	wschodni	85	15	0		117
	katowicki	82	10	2	6	149
	dolnośląski	85	9	1	5	96
	wielkopolski	83	8	5	4	115
	pomorski	92	7	1	0	147
	centralny	72	20	3	4	207
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	82	14	1	3	441
	nie pracuje zawodowo	79	15	3	3	562
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	87	13			55
	prywatni przedsiębiorcy	87	13			40
	pracownicy administracji i usług	78	19	2	2	137
	robotnicy	83	11	2	4	158
	rolnicy	82	8	3	7	51
	gospodynie domowe	86	12		2	44

	emeryci i renciści	78	17	3	2	278
	uczniowie i studenci	80	12		8	127
	bezrobotni	77	13	8	2	113
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	79	17	1	3	231
	średnia	80	13	3	4	626
	zła	84	15	0	1	143
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	78	16	2	4	510
	wierzący i niereg. praktykujący	83	11	3	4	357
	wierzący lecz niepraktykujący	77	21	1	1	100
	niewierzący	93	1	6		36
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	93	6	1		102
	centrolewicowe	92	5	3		92
	centroprawicowe	86	13	0	1	94
	prawicowe	76	20	3	1	235
	trudno powiedzieć	76	15	2	6	481
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	71	16	5	8	196
	raczej się nie interesuje	78	17	3	2	362
	raczej się interesuje	87	11	1	2	384
	bardzo się interesuje	83	14	1	2	63
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LiD	89	10	1	1	53
	LPR	76	18		6	18
	PO	84	13	1	2	186
	PiS	75	23	0	2	111
	Samobrona RP	92	8			35
	żadna	83	17			16
	inne	84	8	4	4	60
	nie głosujący, niezdecydowani	81	10	1	8	95

p22_5. Czy obecnie, za rządów Prawa i Sprawiedliwości i jego koalicjantów, w Polsce jest więcej czy mniej niż było przedtem korupcji?						
		DANE W PROC.				LICZBA OSÓB
		więcej	tyle samo	mniej	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		37	39	16	8	1004
PŁEĆ	mężczyźni	35	40	18	7	480
	kobiety	38	38	14	10	524
WIEK	15-19 lat	34	32	12	21	87
	20-29 lat	40	37	19	3	201
	30-39 lat	40	44	9	8	165

	40-49 lat	38	39	16	7	167
	50-59 lat	40	35	18	6	175
	60 lat lub więcej	29	44	16	11	210
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	32	46	12	11	165
	zasadnicze zawodowe	42	34	16	8	274
	średnie i pomaturalne	40	40	13	7	319
	licencjat, wyższe	26	47	24	2	116
	jeszcze się uczy	36	32	17	16	127
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	37	36	16	10	377
	miasto do 100 tys.	36	44	12	8	326
	miasto 101-500 tys.	41	35	19	5	179
	miasto pow. 500 tys.	32	42	17	9	122
REGION	małopolski	26	41	22	11	174
	wschodni	35	50	12	3	117
	katowicki	42	37	9	12	149
	dolnośląski	37	43	8	12	96
	wielkopolski	49	31	14	6	115
	pomorski	45	29	21	4	147
	centralny	31	42	18	9	207
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	40	41	14	5	441
	nie pracuje zawodowo	34	38	17	11	562
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	34	51	12	4	55
	prywatni przedsiębiorcy	24	47	24	5	40
	pracownicy administracji i usług	49	36	13	3	137
	robotnicy	42	38	14	6	158
	rolnicy	31	45	11	14	51
	gospodynie domowe	45	41	5	9	44
	emeryci i renciści	34	38	18	10	278
	uczniowie i studenci	36	32	17	16	127
	bezrobotni	29	43	20	8	113
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	40	38	16	7	231
	średnia	34	40	17	9	626
	zła	42	38	10	10	143
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	36	37	18	10	510
	wierzący i niereg. praktykujący	38	42	12	8	357
	wierzący lecz niepraktykujący	44	35	17	4	100
	niewierzący	25	56	17	2	36
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	51	36	8	5	102
	centrolewicowe	37	48	15	1	92

	centroprawicowe	34	49	11	7	94
	prawicowe	28	34	31	7	235
	trudno powiedzieć	39	39	11	12	481
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	34	40	10	16	196
	raczej się nie interesuje	40	43	13	5	362
	raczej się interesuje	37	38	18	8	384
	bardzo się interesuje	30	27	35	8	63
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LiD	33	48	17	2	53
	LPR	24	43	19	13	18
	PO	43	39	15	3	186
	PiS	22	33	39	6	111
	Samobrona RP	52	40	6	1	35
	żadna	23	66	8	3	16
	inne	46	36	10	7	60
	nie głosujący, niezdecydowani	42	33	14	11	95

p22_6. Czy obecnie, za rządów Prawa i Sprawiedliwości i jego koalicjantów, w Polsce jest więcej czy mniej niż było przedtem sprawiedliwości?						
		DANE W PROC.				LICZBA OSÓB
		więcej	tyle samo	mniej	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		16	40	33	11	1003
PŁEĆ	mężczyźni	21	37	32	9	480
	kobiety	12	42	33	13	523
WIEK	15-19 lat	12	35	31	23	87
	20-29 lat	14	44	36	6	201
	30-39 lat	11	42	34	14	164
	40-49 lat	16	43	29	11	167
	50-59 lat	23	29	39	9	175
	60 lat lub więcej	19	41	27	12	210
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	20	40	30	10	165
	zasadnicze zawodowe	18	38	33	12	274
	średnie i pomaturalne	15	37	37	11	319
	licencjat, wyższe	19	45	31	6	116
	jeszcze się uczy	9	45	30	16	127
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	19	39	31	11	376
	miasto do 100 tys.	13	40	34	13	326
	miasto 101-500 tys.	15	42	36	7	179
	miasto pow. 500 tys.	17	38	30	15	122
REGION	małopolski	20	50	21	9	174
	wschodni	14	41	41	4	117

	katowicki	9	39	31	21	149
	dolnośląski	17	35	40	8	96
	wielkopolski	12	36	44	8	115
	pomorski	22	29	41	8	147
	centralny	17	42	24	17	207
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	17	40	33	10	441
	nie pracuje zawodowo	15	39	33	13	562
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	10	55	31	5	55
	prywatni przedsiębiorcy	32	31	31	5	40
	pracownicy administracji i usług	14	39	40	6	137
	robotnicy	20	36	32	12	157
	rolnicy	15	45	20	21	51
	gospodynie domowe	6	50	35	9	44
	emeryci i renciści	19	37	32	12	278
	uczniowie i studenci	9	45	30	16	127
	bezrobotni	17	34	38	11	113
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	16	43	34	7	231
	średnia	17	38	31	13	626
	zła	11	40	39	10	143
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	19	41	28	12	510
	wierzący i niereg. praktykujący	13	39	34	13	357
	wierzący lecz niepraktykujący	11	38	45	6	100
	niewierzący	13	24	58	4	36
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	16	38	39	7	102
	centrolewicowe	14	33	49	4	92
	centroprawicowe	16	40	39	5	94
	prawicowe	29	43	22	7	235
	trudno powiedzieć	10	40	33	17	480
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	11	43	30	16	195
	raczej się nie interesuje	13	43	34	10	362
	raczej się interesuje	18	37	34	11	384
	bardzo się interesuje	35	26	28	11	63
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LiD	8	39	46	7	53
	LPR	23	42	20	15	18
	PO	13	39	39	9	186
	PiS	51	31	10	9	110
	Samoobrona RP	26	28	46	1	35
	żadna	25	33	42		16
	inne	15	46	33	6	60

	nie głosujący, niezdecydowani	10	40	27	23	95
--	----------------------------------	----	----	----	----	----

P23. Czy zgadza się Pan(i) czy nie zgadza z poglądem, że obecnie w Polsce demokracja jest zagrożona?							
		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	trudno powiedzieć	
OGÓLEM		12	31	33	8	16	1005
PŁEĆ	mężczyźni	14	30	33	10	14	480
	kobiety	11	32	33	6	18	525
WIEK	15-19 lat	9	22	25	15	30	87
	20-29 lat	7	37	37	7	12	201
	30-39 lat	15	30	33	5	16	165
	40-49 lat	7	33	37	10	14	167
	50-59 lat	19	33	30	6	12	176
	60 lat lub więcej	15	27	30	8	20	210
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	8	27	35	7	23	165
	zasadnicze zawodowe	9	32	35	7	17	274
	średnie i pomaturalne	16	35	31	7	12	319
	licencjat, wyższe	16	33	30	11	9	117
	jeszcze się uczy	11	24	32	11	22	127
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	8	30	39	10	14	377
	miasto do 100 tys.	14	34	27	8	17	327
	miasto 101-500 tys.	13	23	36	7	21	179
	miasto pow. 500 tys.	19	37	23	5	16	122
REGION	małopolski	4	32	39	12	14	174
	wschodni	16	30	34	7	13	117
	katowicki	7	19	37	4	32	149
	dolnośląski	13	37	31	4	15	96
	wielkopolski	22	26	36	6	10	115
	pomorski	18	39	27	13	4	147
	centralny	11	34	27	7	21	208
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	11	35	33	7	14	442
	nie pracuje zawodowo	13	28	33	8	18	562
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	20	42	24	7	7	56
	prywatni przedsiębiorcy	22	27	35	8	7	40
	pracownicy administracji i usług	10	43	26	6	16	137

	robotnicy	9	32	41	7	11	158
	rolnicy	3	21	36	12	28	51
	gospodynie domowe	7	18	44	1	29	44
	emeryci i renciści	15	30	31	7	17	278
	uczniowie i studenci	11	24	32	11	22	127
	bezrobotni	12	32	32	11	13	113
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	14	30	36	9	12	231
	średnia	12	31	33	9	16	627
	zła	13	35	27	3	23	143
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	11	25	36	11	17	511
	wierzący i niereg. praktykujący	11	37	31	4	16	357
	wierzący lecz niepraktykujący	17	31	28	5	18	100
	niewierzący	26	54	18		2	36
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	33	25	23	6	12	102
	centrolewicowe	26	42	14	13	4	92
	centroprawicowe	10	44	34	6	6	94
	prawicowe	6	23	45	17	10	236
	trudno powiedzieć	8	32	32	3	24	481
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	9	26	30	7	28	196
	raczej się nie interesuje	11	34	34	4	16	362
	raczej się interesuje	12	32	35	9	11	384
	bardzo się interesuje	28	19	21	23	9	64
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LiD	37	37	15	5	6	53
	LPR	9	28	47	7	9	18
	PO	14	41	29	10	7	186
	PiS	2	19	46	24	9	112
	Samoobrona RP	8	40	30	3	19	35
	żadna	8	10	47	18	16	16
	inne	25	40	26	3	6	60
	nie głosujący, niezdecydowani	8	19	36	3	34	95

P24. Czy Premier Jarosław Kaczyński ma za dużo władzy, tyle ile powinien, czy za mało?						
		DANE W PROC.				LICZBA OSÓB
		za dużo	tyle ile powinien	za mało	trudno powiedzieć	
OGÓLEM		46	33	8	13	1005

PŁEĆ	mężczyźni	49	32	9	10	480
	kobiety	43	35	7	16	525
WIEK	15-19 lat	39	35	7	20	87
	20-29 lat	53	35	3	9	201
	30-39 lat	44	36	6	14	165
	40-49 lat	42	32	13	12	167
	50-59 lat	50	29	9	12	176
	60 lat lub więcej	41	34	10	15	210
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	35	37	9	19	165
	zasadnicze zawodowe	48	28	13	11	274
	średnie i pomaturalne	51	31	6	12	319
	licencjat, wyższe	42	46	4	8	117
	jeszcze się uczy	42	36	5	17	127
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	42	32	13	13	377
	miasto do 100 tys.	48	31	5	16	327
	miasto 101-500 tys.	45	39	5	11	179
	miasto pow. 500 tys.	48	35	6	10	122
REGION	małopolski	35	35	11	18	174
	wschodni	46	44	7	2	117
	katowicki	35	36	4	24	149
	dolnośląski	53	29	4	14	96
	wielkopolski	46	32	13	9	115
	pomorski	61	28	7	3	147
	centralny	46	30	8	16	208
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	49	31	10	10	442
	nie pracuje zawodowo	43	35	7	15	562
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	52	35	6	7	56
	prywatni przedsiębiorcy	51	25	13	11	40
	pracownicy administracji i usług	58	32	3	7	137
	robotnicy	43	30	13	13	158
	rolnicy	34	36	18	12	51
	gospodynie domowe	24	41	3	31	44
	emeryci i renciści	44	32	9	15	278
	uczniowie i studenci	42	36	5	17	127
	bezrobotni	49	39	4	8	113
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	43	35	7	14	231
	średnia	45	33	9	13	627
	zła	53	32	3	12	143
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	39	36	10	15	511

	wierzący i niereg. praktykujący	51	32	6	11	357
	wierzący lecz niepraktykujący	49	32	7	13	100
	niewierzący	74	14	4	9	36
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	60	31	3	5	102
	centrolewicowe	65	29	6	1	92
	centroprawicowe	59	19	10	12	94
	prawicowe	29	53	11	7	236
	trudno powiedzieć	44	28	8	20	481
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	34	40	5	22	196
	raczej się nie interesuje	54	27	6	12	362
	raczej się interesuje	42	35	12	11	384
	bardzo się interesuje	56	35	7	2	64
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LiD	75	19		6	53
	LPR	10	47	20	23	18
	PO	62	27	5	7	186
	PiS	17	62	15	6	112
	Samoobrona RP	47	29	11	12	35
	żadna	31	44	25		16
	inne	61	26	3	10	60
	nie głoszący, niezdecydowani	36	32	12	19	95